

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 23.—Diumenge 6 de Janer de 1901.

LO QUE VOLEM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organització llin en última instancia 'ls plets y causas; volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absoluto la llengua castellana.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

LA GARBELLA EVOLUTIVA

Es ben cert que tots los medis son bons pera conseguir la reivindicació de la Personalitat de Catalunya, quan s'inspiran los que 'ls practican en una convicció honrada y fermament fonamentada, però som ja al segle XX y si s'vol fer alguna cosa de profit, es precis que girèm la vista enera y reflexionem sobre las reformas revolucionarias del sufragi universal y del jurat, expressió triomfal del programa evolutiu del partit democràtic espanyol.

No son de resultancies prácticas y beneficiosas a la implantació immediata de nostras nobles aspiracions, los fetes corrents que falsejan y anorrean nostrés drets de ciutadania. Ja sab tothom que 'l règimen vigent ha convertit en una gran mentida 'l sufragi universal per medi de tota classe de procediments; brut ó nèt, la victoria sempre es seva, y qui es tant beneyt que vulga entaular una lluyta que abans de comensarla ja sab que té de perdre? Las eleccions se verifican sense cumplir per rès ab lo pays; son unicament representació dels malehits partits polítichs. Y qui també no sab que 'l jurat, prescindint de la escassa educació y cultura pública y de correntes cosetas, quan l'hi convé, està en renaxer a una vida nova.

Que s'hiixin bé nostras classes directoras en que no queda rès que 'l vici no ho tingui macat; tots los rams de l'administració y 'ls organismes de l'Estat convertits en medi d'exploació; la ensenyansa, la instrucció, base de la verdadera regeneració, son una enganyifa, y de tot arreu s'ensenyorejan enteniments neulits y xorchs.

Que sacudin allà d'allà aquestas classes, qu'encara es hora, la indiferencia aclaparadora que las galvanisa y ajudin eficazment als que vinguin d'hont vinguin treballin pera assolir una acció moralisadora independent y no li regatejin com fins ara l'importancia que s'mereix. Que deixin correr criteris enmatlevats sobre 'l principi d'autoritat que fan passar als que bé pensan, per esperits atolondrats, essent aixis que solzament assedegats d'amor y de justicia cercan condicions socials normals pera la seva vida regida per un esperit ampli y transigent.

Cal que fassin un esforç pera que nostre poble s' deixondi de la seva degradació; que combatin sens treva las costums que no 'ns son propias y divertiments que 'ns rebaixan.

¡Ah! si consideressin los efectes que 'n lo fons de la societat produheix sa conducta perillosa, obra matadora, desfeta social generada per sa tolerancia y passivitat en lo sí dels Concells, Cambras, Juntas, Comissions y Corporacions populars a que quasi sempre han pertenescut, altra sort seria la nostra. Y part de culpa també cap als que inseguint vellas rutinas preocupats de son nom y exterioritat sens haver may per aixó satisfet sentiments egoistas morals y materials, no han donat cap pas en prò de nostra rudimentaria cultura y de nostra esllanguida industria també prou rudimentaria.

Dia vindrà que 'ls elements sans y vius de casa nostra las ne demanaran estreta compte, si es que a horas d'ara no ho fa ja sa mateixa consciencia.

No tardarem, si a Déu plau, a obtenir la llibertat positiva tant desitjada, acabant per sempre 'l despotisme que fa impossible l'exercici dels drets escrits de que tant parlan los polítichs, lo mateix conservadors liberals que lliberals fusionistas y demòcratas, aquella llibertat de la monarquia catalana aragonesa que malgrat los temps de lluytas religioses y de lluytas de classes,

sin lo lloch, se dirigi a la Biblioteca del Cassino y s'assegué al costat d'un jove, que llegia la Ilustració Francesa.

—Tu per aquí? ¿Que va malament lo negocí?

—Estich aburrit; no encerto cap carta, y tot dihent això s doná uns copets a las butxacas de l'armilla pera demostrar que no li quedava ni una pesseta.

—T'está molt bé; no fossis tan viciós.

—Protesto; això no es vici, es entreteniment; però no hi vingut pera disputar sino pera que m' donguis un parell de duros y 'ls jugaré a mitjas ab tu.

—Aquí tens los dos duros, però no vull fer baca.

—Aixó si que no pot esser; no solzament farém baca, sino que ara mateix vindrás ab mi y m' dirás a quina carta 'ls haig de posar.

—Sempre serás un plaga; jügat los dos duros de la manera que vulguis y deixam tranqui.

—Vaja, Daniel, no siguis tonto y fesme aquest favor. Guanyarem, crèume, guanyarem; tu no has jugat may y es cosa probada que la sort afavoreix als debutants. Anem, home, anem; hi ha una banca... que treu foch.

—Anem, donchs, y ja veurás com tot aixó son supersticions tevas.

Abdós se dirigiren a la saleta del joch; en Ricart va assegurar, y al séu darrera s'colocá en Daniel. Fan joch y en Ricart demana al séu amic que li indiqui la carta pera apostar. En Daniel ab la rialleta als llabis indicá la primera que li semblá... y guanyaren.

mentida y s'afanyan en fer passar com axiomàtic y probat, que 'l progrés evolutiu de las societats modernas es detingut en sa triomfal carrera per las doctrinas catòlicas, y no s' cansan, jamay, d'anar apilonant los triomfs indiscutibles de las ciencias y 'ls veritables conqueriments de las arts, industria y comers, pera penjarlos, com magnífica y hermosa soga, a la coll de la estatua que s'ha axecat a la impietat.

Ab uns altres enemichs y més temibles se deu contar, al fer lo desenrotll de l'assumpto. Avuy irrita y fá posar los cabells de punta veurer la hipocresia vivarata y encarnada en tots los ordres de la vida social; reparar que son los més qui no gosan a dir tota la veritat y a plè dia y la disfressan en una forma ó altra. Avuy no hi ha aquell esperit d'esser màrtir y aquella fè que trasbalsa las montanyas; avuy no hi ha aquell coratge evangèlich de que 'ns parla S. Joan en aquellas curtetas paraulas «Si, sí; no, no.»

Per desgracia no faltan molts personas de gran concepte religiós y fins algunas que vesteixen sotana, a las qui no se 'ls hi sentaran bé mos conceptes. Parlo per experiencia, y si arriba a sas mans lo contingut d'aquestas quartillas, sols los hi prego tingan boy un xich de paciencia de seguirme en ma tasca.

Anem a l'assumpto. Lo nom de civilisació inclou lo concepte de perfecció. Lo desenrotll progressiu de las societats en vers la veritat, lo bé y la justicia; més ben dit: l'home, vivint en societat y perfeccionantse baix los tres punts de vista del benestar físich y material, de las justas y veritables relacions morals ab los demés y de las condicions polítichs més favorables a l'avens envers lo fi, es lo que constituheix formalment la civilisació, la verdadera civilisació.

Aqueixa civilisació será naixent ó rudimentaria, gran ó completa, segons lo desenrotll progressiu y uniforme siga poch, més ample, ó total y perfect.

Posada en aquest terreny la qüestió, no s' necessita esser gayre llarch de vista pera comprendre que, lo sol nom de verdadera civilisació tanca dintre son sí tot y sols lo veritable, just y bõ en los tres ordres esmentats y baix la forma que s' presenti.

«Podrá dirse, donchs, que la civilisació pera viurer no necessita de la fè? ¿Se podrá assegurar qu'entre la fè y la civilisació no hi ha fondas y germanas relacions? ¿Després de lo que s'ha dit fins aquí, podrá algú dubtarho?»

Quan un dia en Academies, en Congresos catòlics, ó en lo Parlament s'axequi un orador y en un arranch oratori senti l'incontestable principi de que la civilisació va lligada estretament ab la fè... ¿podrá algú estranyarho y alarmarse?

(1) Vegis lo núm. 16.

catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volém Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya s' fassin de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absoluto las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.

—No, pare; estolvihim aquest afront.

—Está bé; hi aniré jo.

Lo Sr. Riuvets, qu'era 'l comerciant en qüestió, lamentá molt lo succehit y acceptá la proposta del pare d' en Daniel, están també d'acort en que lo més convenient pera 'l jove era anarsen fora, y fins oferí cartas de recomanació si s' decidia passar a Buenos Ayres.

Després de molts discusions y vacilacions, en Daniel obtá per anarsen al Plata, contra 'l parer dels séus pares, que no 'l volian tan lluny. De tronchs y de bronchs arplegaren cent duros y en Daniel sortí de Tarragona y s'embarcá pera aquellas terras que tan prometen y que tan poch donan, deixant a sos pares y a sa germana Roseta ab lo major desconsol. Al arribar a Buenos Ayres escrigué una carta molt entusiasta y plena d'ilusions; al poch temps n'escrigué un altra bastant menys optimista y després de duas ó tres cartas més curtas y lacònicas en extrèm deixá d'escriurer.

Los pares d' en Daniel ja no feren res més de bo; tristos, alicayguts y ab l'espina del séu fill clavada al cor, anaren decandint y als dos anys morí 'l pare y poch després la mare. Trobantse la Roseta completament sola, y aclaparada per un seguit de desgracias, que li havian amargat la seva joventut, llazerant lo séu cor, aixecá los séus hermosos ulls al cel y no vivirá altre felicitat, que la felicitat eterna, y s' consagrá a Déu, fentse monja de Sant Vicent de Paul.

Al deixar la Patria, en Daniel portava las perfecció total de la humanitat.

Si estem atents al soroll que fan las societats que corren torrent avall, sentirem entre la foscor, grans crits de guerra llansats per las nacions que son tant més ferestechs y sovintechs quan més s'allunyan de la fè.

En mitj dels avensos del segle XIX y de las grans gestas del progrés modern; mentres se foradan las més altas montanyas y no hi ha rès lluny per nostres carros de foch; mentres comuniquem nostre pensament a tots los punts de la terra ab la velocitat del llamp... lo retruny del canó 'ns fa tornar sorts; Europa manté en peu de guerra exercits de milions de homens, lo telégraf porta amenassas de guerra, se crusan los trens y vapors carregats de canóns y máquinas de guerra, la sanch enrojeix las nacions y 'l mon es un camp de batalla.

¿Es aquesta la verdadera pau, lo verdader progrés y la verdadera civilisació? Aqueix es lo triomf de la veritat, de la justicia y del bé? A aqueixa preponderancia y superioritat, donada y sostinguda per las injusticias que 'l dret de la forsa bruta manté, n' dihen civilisació?

«Dihem d'un cop que per forsa a la civilisació se li deu anyadir cristiana y aqueix nom l'hi es tan essencial que ni 'ls esforços de nostres temps han pogut separarlo d'ella, de manera que enrahonar de civilisació es dir civilisació cristiana.» (2)

¿Ab aqueixa tesis está conforme del tot la historia? Sempre quan l'àngel extén sas alas demunt otras nacions, ab la llum de la fè no hi porta la civilisació y 'l progrés? Inglaterra y 'ls Estats Units son nacions verament civilizadas? Ho esbrinarem en altres articles, ajudant Déu.

CELESTÍ SANGENÍS, PBRE.

Port de Cambrils 30 Janer 1901.

DESGAVELL ECONÒMICH

No fa pas molts anys, pera que tothom se 'n recordi, que 'l cambi sobre l'extranger nos era favorable: 5 franchs valian 4'80 y 4'90 pessetas. Los nostres grans hisendistas, particularment en Camacho, s' dirigiren als mercats estrangers pera colocar emprèstits un darrera l'altre, puig las necessitats de la bona administració espanyola, may estavan satisfetas. Lo pago dels interessos degué ferse en or necessariament, y com allavors ne teniam abundó, ningú cregué, comensant pels hisendistas, que 'l poguessim acabar may.

Es per demés parlar de la labor dels nostres ministres d'Hisenda en aquestos últims anys; amatents solzament a defensar los interessos

la «Creu Roja», ab una febra que l'abrasava. Quan la febra remeté, y obri 'ls ulls, vegé una germana de la caritat a la capsalera del séu llit.

—Prengui aquesta tasseta de caldo que l'animará...—La veu de la germana de la caritat feu estremir a en Daniel; fixá sos ulls vidriosos en la monja... y tot trayent sos descarnats brassos d'entre la roba exclamá:

—Roseta, germana meva....

Un crit esgarrafós de la monja, feu acudir a las demés germanas que hi havia per allí, trobant a la Roseta estesa a terra, com si fos morta, y a en Daniel plorant amargament. Atengueren primer a la Roseta y després de grans treballs pogueren reaccionarla.

—Y 'ls pares? s'atreví a preguntar en Daniel.

—Morts....

—Desgraciad de mí, jo soch qui 'ls ha mort... y un violent atach de tot seguit d'una gran hemorragia, 'l deixá mort.

—Daniel... Daniel... singlotejá la Roseta— que no poguent sostenir caygué agenollada, y apoyant lo cap en lo llit, plorá ab lo major desconsol.

Las otras germanas també s'agenollaren y ab veu quasi imperceptible comensaren a resar Pare Nostre....

EMILI ROSSELL

Consistori dels jochs florals de Barcelona

CONVOCATORIA PER L'ANY 1901.

un emprèstic de mil milions a l'extranger. ¿Sembla mentida que tals cosas s'escriguin y que las proposin hiacendistas! L'or que necessites lo Banch pera aumentar las reservas, y 'l que necessites lo comers pera pagar drets d'Aduana, que 'ls hi regalarien? Que no 'l pagarian en paper? Es clar que sí, perque no tenim altra classe de moneda, tota vegada que la plata no influeix en rès per representar un valor doble del que té, y al pagar en billets no augmentará encara més la circulació fiduciaria? Son aquests, gayre bé, comptes de la vella, que no volen veurer los que portan lo timó econòmic d'Espanya.

Avuy per avuy la situació es de molta gravetat. Lo comers d'importació y exportació ha minvat molt durant l'any 1900, que doná las següents xifras:

Importació.	pessetas 862.396.000
Exportació.	» 723.867.000
Diferencia.	pessetas 138.529.000

Si a aquestos 138 y 112 de milions de pessetas que la balansa mercantil dona en contra, hi afegim los milions que surten d'Espanya pera pago del Deute y 'ls interessos de molts capitals estrangers que hi ha aquí empleats en carrils y otras empresas industrials, tindrem que cada any passa la frontera un verdader riu d'or.

Molt podriam dir sobre lo que solzament deixem apuntat, però necessitariam més temps y espay del que disposem. Ademés a la conciencia de tothom que 'l mal no té cura y que a Espanya li passarà lo que a todas las cascas que no tenen administració: que de deute en deute arriban a la debácle sense que se 'n adonguin. Lo deute d'Espanya puja a 14 mil milions de pessetas segons llegirem l'altre dia en un diari, y aquest gep es impossible que se 'l tregui de damunt; lo que farà será engrorixirlo cada dia més, fins que no pugui portarlo y digui: *ahí queda eso.*

LA ROSETA

Nos trovavam a mitjansans del mes de Febrer: las vetllas n'erán encara llargas y fredas, continuació d'un hivern llarch y fret.

Feya algunas nits, que a la casa payral de la Roseta s'notava quelcom de fressa y moviment. Desde 'l carrer se sentian riallas y rahons barrejadas ab remor de máquinas de cosir. A l'ensentdemá era Carnestoltas y en lo gran sarau de la sala del Cassino la Roseta y 'n Fidel havian de lluir bonichs y vistosos disfressos. No cal dir que 'n Fidel y la Roseta eran promesos y en llur esvaniment, se contavan per la parella més gaya y més garbosa de la vila. Veus aquí, 'l perquè de las riallas y ra-

(2) Carta pastoral susdita.

nalista» consistent en un objecte d'art, al autor de la millor descripció en prosa baix lo següent tema: «Comparansa entre 'ls regnats de Jaume I de la Confederació Catalana-Aragonesa y Felip II de Castellà».

D'acort ab los Estatuts dels «Jochs Florals», podrán concedir-se además los premis, accésits y mencions honoríficas que l'Consistori judici ben merecuts.

Totas las composicions deurán esser inèdites y escrites en anticll o modern catalá d'aquest Principat, de Mallorca, de Valencia ó del Rosselló.

Tots los treballs, ridurosament inèdits y escrites ab lletra clara é inteligible, deurán esser reemesos al Consistori, á son domicili, Carrer dels Templaris, número 3, pis tercer, porta segona, avants del mitjdia del 15 de Mars vinent, junt cada hu ab un plech clòs que continga l nom del autor y duga damunt escrit lo títol y lema de la composició.

No s'entregará l premi al autor qual nom no consti clarament expressat en lo plech respectiu, ó vaja en forma d' anagrama, pseudónim ó altra contrasenya.

Los plechs que contengan los noms dels autors no premiats se cremarán, com de costum, en l'acte mateix de la festa.

Lo Consistori s reserva per un any, á comptar del dia de la festa, la propietat de las obras premiadas.

D'acort ab lo prescrit en los Estatuts, se publicarà un Cartell extraordinari en lo cas de rebre altres premis, sempre que l Consistori consideri que queda temps sufficient para la presentació de treballs que hi optin.

Que l Senyor vos donga lllum d' inspiració para cantar ab esperit verament catalá, la Patria, la Fé y l Amor, y á nosaltres discreció en judicar y acort en premiar als més dignes.

Fou escrit y firmat lo present Cartell en la Ciutat de Barcelona, als catorze dias del mes de Desembre de mil noucents per los VII Mantenedors.

Francisco Pi y Margall, President.—Josep Franquesa y Gomis.—Jascinto Torres y Reyato.—Emili Vilanova.—Ricart Permanyer.—S. Trullol Plana.—Salvador Vilaregut, Secretari.

Comentarís

Una «descortesia»

Lo dillúns passat vá reunir-se la Diputació Provincial y de la ressenya que publica un confrare de la localitat, copièim lo següent paragraf.

«Suscitóse una discusión entre los señores, Ballester, Guasch y Serra, sosteniendo los primeros que en dicho asunto correspondía la iniciativa á l... n, estimando como

una garbosa munió de tonterias toias vestidas de dol y presididas per lo prior de las fillas de María.

Detrás, venia gayre bé tot lo poblé en fúnebre professó, acompañant als pobres pares en sa tristesa y condol.

També s' hi veya n Fidel. Trist, abatut, groch com la cera, acotxant son cap per lo pès del sentiment, sanglotava á voltas ab llágrimas bullentas, que l hi rodolavan cara avall.

En lo fossar la volgueren veurer: tots ploraven de debó y n Fidel, tocat de la gracia, com altre s Francesch de Borja, despreciant al mon y llurs riquesas falsas y llurs plahers enganyosos, determiná ferse religios.

Densá d' aixó, cada any, quan s' atansava l Carnestoltas, las mares piadosas de la vila, murmuravan ácau d' orella de sas nenans més ó menys esbojerradas pels pochos anys.

—Fillas meas, feu remembransa de la pobre Roseta.

ANTÓN TORRENT, PBRE.

Comentarís

Cosas de Madrid

Sempre s' ha distingit la capital de l' Estat espanyol per l' estranyesa dels actes que realisan los seus habitants. Allí que per lo motiu de reunir-se tots los elements de que disposa la nació, que no se 'ls hi regateixa res y que per la manera de procedir de tots los que representas, qualcom de vida, hauria d' esser l' expressió de la cultura y ilustració, s' empenyan en fer las cosas al revés, demostrant en totas ocasions que viuen á la lluna de Valencia.

Fins fa pochos dias la premsa de dita capital, no ha descobert que l' govern fa gran abús de la suspensió de garantias, que per qualsevol cosa tira de la caixa y allá vá la xeringa de l' Hospital, el curalo todo; que hi ha vagas en tal provincia, que 'ls de tal altra regio s' han bellugat un xich més de lo que acostuman, que s' ha fet una manifestació protestant de tal disposició gubernativa, tot seguit aqueixos bons homes que sacrifican las comoditats de sa casa, la vida tranquila, y tot lo ben estar pera fer la felicitat del pays, prenén las rendas de la gubernació, la única solució que troban es fer sortir en los diaris oficials las consabudas paraulas de que: quedan suspendidas las garantias constitucionales en tal ó cual provincia.

Vaja, que pera consignar aqueixas cosas, que aquí ja las saben fins los noys d' estudi, no val la pena que gastessin, los referits periòdichs, tants diners en comprar las rotativas.

Per altra part, lo jovent escolar de l' universitat central vá solicitar del ministre d' Instrucció pública que adalantés las vagas de Carnestoltas ab motiu del casori de la Princesa, y aquell gran organizador de l' ensen-

recompensas otorgadas ab motiu de la guerra de Cuba, diu que ningú vol veurer las penalitats de tres anys y mitj de campanya y que tampoch ningú vol sentir parlar dels 80.000 morts que ns ha costat aquella guerra. Los que no volen sentir parlar de tants mils morts, deuen ser, segurament, los que tenen sobre la seva conciencia la responsabilitat moral de tanta sanch vessava per la ximpleria d' uns quants Quixots qu' enviaren á Cuba á la juventut que treballa, si fá no fá, de la mateixa manera que 'ls bènns á l' escorxador. Es clar que 'ls hi fá mal á l' orella que 'ls hi retreguin cosas tan tristas y que ja havem convingut en que no se n parli més per ser ja un compte saldat; però pregunteu á las mares dels 80 mil morts á Cuba y dels altres mils que han mort aquí de resultas de la campanya, y ja veurèu si volen ó no volen sentir parlar del fill de sas entranyas, que li arrebataren pera que ab la seva sanch regués los camps que tants fruyts havian donat á la emplemania espanyola.

Pregunteu també á las mares y als parents de tanta víctima si mereció el respeto de sus conciudadanos, com diu la lápida posada al pedestal de la estatua d' en Cánovas, l' home que ab allò de la última gota de sangre y la última peseta, segá tantas vidas á la familia y tants brassos al empobrit terrer espanyol. Pregunteu als pobres que donaren la seva sanch y als richs que donaren los seus diners, si tenen molt de respecte á la memoria d' en Cánovas y vos contestarán tal vegada una heretgia.

Morirá en Sagasta, quan arribi la seva hora, y allavoras també sentirán lo mateix. fué un grande hombre que mereció el respeto de sus conciudadanos. Ab Silvela, Romero, Moret, y tuti quanti, s' seguirán iguals fórmulas laudatorias.... fins que una nova generació verament masclé y ab plena conciencia de la seva dignitat y de la dignitat de la nació, s' imposi l' obligació de corregetir l' historia y d' enderrocar tants y tants pedestals que sostenen estatuas de fanch exteriorisadas per una capa de pintura imitació bronzo.

Recorts tristos

Quan lo general Linares publicó l' seu projecte de reformas militars, ja diguerem que més nos estimariam que ns donguessin lo sobrepueig que resultarà en lo presupost que no las economias que s' proposavan fer. Eu qüestió de quartos hi tenen mala má los nostres politichs; fá una pila de temps que no parlan més que d' economias per la dreta y economias per l' esquerra, però en lloch d' aixó quan son á comptar sempre resulta que las bascantadas economias se truduixen en un aumet considerable en los gastos.

En Dominguez Pascual un dels diputats més independents y de criteri més sá, ha impugna-

resultarà de tants vivas y mueras? Pera ara res més que molta feyna pels vidriaires y pels apotecaris y metges, puig la cuyta encara no está á punt de caramel-lo. Un altre que no es vidriaire, ni apotecari, ni metge, també hi guanyará y aquest es lo partit liberal; ja veurán com uns y altres haurán tret las castanyas del focllera que se las mengi n Sagasta ó millor dit la tropa menuda del partit, puig lo ilustre quefe piou está convensut que las castanyas li taran mal y que serán las darreras de la cullta; però als que están malament de roba y de butxaca vaginols ab filosofias de certa cla: se: dirán que la gana no té espera y que si s' ha d' acabar lo mon, val més que 'ls trobi menjant que no dejunant.

Per ara á Catalunya no ha passat res, proba cloquent que l' poble no csta per romanos, y que aborreix á uns y als altres, puig veu clarament que tot es una farsa pera enganyar als tontos, y que tot lo liberalisme dels periòdichs de Madrid y dels politichs qu' ara cridan mori aixó ó alló, no val tres cireras, ni paga una garrotada d' amich dels de la secreta. Un poble que com lo nostre treballa y pensa y que per consegüencia es amich del progrés, no pot ni vol deixarse engatassar pels aixerits que sense cor ni conciencia viuen ab l' esguena dreta y s' nodreixen ab la sanch del pobre que treballa. Quan en Dato vingué á Catalunya, creyent que todo el monte era orégano, pogué convencers que lo mateix la classe acomodada que la treballadora, sab lo que vol y ahont va y que té criteri de sobras prca pensar per compte propi, y que no ns trobem en lo cas de que 'ls politichs y 'ls periòdichs de Madrid pensin per nosaltres, y ns diguin lo dia y l' hora en que debem entussiasmarnos y l' hora y lo dia de fer alto el fuego.

Lo que succehi allavoras succeheix ara; prou cridan llibertat, llibertat y llibertat, però aquí ho escoltèm com aquell que sent ploure, y no es certament perquè 'ls catalans no n siguem de demòcratas, puig aixó de la democracia ns ve de lluny, nada menos que de las antigas lleys catalanas, sinó perquè entenem que la verdadera llibertat consisteix en respectar á tothom en las sevas personas, en las sevas propietats y en las sevas ideas, sigan aquestas las que vulgan. D' aixó á esbalotar pels carrers, á trencar vidres y á maltractar d' obra á indefensos semblants nostres, siguin ó no seglars, hi ha 70 ó 100 anys de diferencia; hi ha la diferencia de la barbarie á la civilisació.

Una causa qualsevolga no hi guanya res apelant á la violencia, trencant vidres ni posant ridiculament draps negres als balcones; s' ha de fer quelcom més y es lo que han fet los republicans catalans, no aconsellant bullangas ni desordres, sinó unintse totas las fraccions pera treballar juntas á la consecució dels seus ideals. Aixó es práctic, encarná dintre de las costums modernas de respecte mútuo, y no s' baixa á la vulgaritat de volguer esser uns men-

que s' dedicarà á inventar alguna cosa pera fer obrir l' ull.

—Aixó ray, que segueixi llegint Lo Camp cada setmana.

— ¡Calla per Déu, home! Si jo crech que se n vá malalt de la vista de tant de llegir-lo.... Figurat que aquell diumenge de la carretilla tot llegint se comensá á queixar de la vista y sols á cópia d' unturas y més unturas li van pogueu treure de l' ull esquerra una brossa com lo puny.

—Lo que m' han dit es que traginava una grepa....

—Y tall... Un dia, després d' haverse menjat no sé quantas pelomas, per poch no se m' menjá á mi....

—Vaja; s' veu que li agradava la carn de porch y que no li feya por la trichina.

—Que te n burles?

—Ves si me n burlo que si tinch un moment m' arribaré á la estació á despedirlo. Tal vegada també aqñi dirá allò de la terra dels turróns: «Hi vingut tip y me n vaig fart...» En fi, si no m' hi veigessis donali recados.... y que no torni, que aquí corren mals vents.

—Serás servit. ¡Alanta!

— ¡Abur!

Crónica teatral

Ateneu

Feta excepció de «El sombrero de copa» que s' representá l' diumenge últim, poca novetat han ofert las funciones de l' esmentat teatre.

La obra citada, ha sigut una de las que millor interpretació han obtingut, valguet als joves aficionats grans y justos aplaudiments.

Pera aquesta nit, benefici de la Sección Dramática, se anuncia la bonica pessa de D. Pere A. Torres, «Del ball al bany», lo drama «La deuda de sangre» y la sarsuela dels germans Quintero «La buena sombra».

No hi ha dubte que 'ls simpátichs aficionats de l' Ateneu han volgut comploure l' gust de tothom y tenim per segur que ho conseguiran.

Centre Catalá

Ab escassa concurrencia s' representá lo diumenge 23 de Desembre lo proverbi d' en Riera y Bertrán nomenat Com l' anell al dit quina execució no pogué ser ja millor per lo bon treball que n' feren la Sra. Garriga, los Srs. Cardona, Bernabé, Andreu y Moya.

Aucells de paper fou la pessa que s' posá en escena, la que resultá també ben interpretada per los senyors Vilella, Montagut y Andreu.

Lo dia de Sant Esteve, tal com estava anunciat, se representá lo poema

Finis Centralismí

A mida que avansa l' desveltament social y polítich de Catalunya, degut á la propaganda de las ideas regionalistas y als desacerts y torpesas dels guborns de l' Estat espanyol, lo nostre poble vá entenimentantse, donant cada dia novas y eloqüents probas de seny y de sentit práctic que ns enorgulleixen de veritat y ns fan refermar la esperanza d' un brillant y esplendorós pervindre.

La fredor y la indiferencia ab que han sigut mirats á la nostra Terra 'ls sorollosos successos que darrerament s' han desenrotllat á Madrid y altres punts d' Espanya, ne son bon testimoni de lo que acabem de consignar, y venen á demostrar de la manera més complerta y acabada que Catalunya ja no es sols un poble que treballa: es un poble que pensa, que reflexiona, que medita seriament las qüestions y s' preocupa ab interés de lo que l' pot afavorir ó perjudicar.

Aquí las manifestacions s' han reduhit á uns quants crits de mitja dotzena escassa de brivalls y á l' aparició d' uns draps negres en un balcó de la Rambla de Sant Joan.

Per cert que aquells draps negres, posats ab la major bona fé del mon, nos suggeriren una idea que no deixa d' esser bastant ajustada. Aquells draps negres eran, per nosaltres, la mortalla de lo que fins ara ha vingut de Madrid.

Mirada per aquest costat la qüestió, ningú s' ha d' estranyar qu' estiga de dol tot lo que fá pudor de Madrid y d' aprop ó de lluny se relaciona ab lo centralisme.

Al Centralisme á Catalunya, ja se li poden cantar las absoltas: ha mort y no ressucitará.

CRÓNICA

No sé sí será perquè l' fret no deixa corre Gayre la ploma ó perquè la malaltia del amich Quiquet nos deixa un buit en lo periòdich, lo cas es que no s' cansa en Forés, la nostra pesadilla, de demanar original y qu' es necessari ferlo d' una manera ó altra. Agafo, donchs, la ploma y aquí venen los apuros, no per falta d' assumptos de que tractar perquè aiortunadament ó desgraciadament, n' hi ha tants, que un hom se veu apurat pera triarlos y.... pera no pendrer mal. Si no fes aquest fret los hi parlaria de Madrid, però ns podria caurer una nevada entre cap y coll y tenir d' estar una pila de mesos embolicat ab lennels, lo que no deixaria d' esser molt amohinós, sobre tot pera mi que tinch la mala costum d' estar á casa lo menys que puch.

No poguent parlar de las cosas de Madrid parlem de las cosas d' aquí. «Que 'ls hi vá semblar la partida de Foot-Ball? Tres chic no es veritat? A mi m' vá agradar molt perquè es

tre Catalá, desitjanlos á tots bon anim per fer-ne un altre de millor y ab tant d' acert ensopegada.

Las Cuatre Barras

Diumenge 23 de desembre, se posá en escena la coneguda sarsuela «L' Alloitjat» que fou cantada ab molta afinació pe 'ls Srs. Ribal, Quintana, Grases, Abella y Lerin que reculliren aplausos de la numerosissima concurrencia atreta tant per la esmentada bonica sarsuela, com per lo desitj de veurer l' estreno d' una juguina en un acte original d' un soci.

«La virtud de la grossa» dú per títol la nova obra, que escrita sense pretensions per son autor, logra lo qu' ell se proposá, aixó es, fer passar un bon rato á la concurrencia incluint ensem en la ben combinada trama de l' obra, aprofitable ensenyansa per las noyas, ja que la protagonista, filla d' humil treballador, despreciant l' amor de veras que li porta l' fadri de sa casa, escolta creyent las falsas promesas que li fá l' gomós de sempre, que sols viu d' il·lusions sense tenir un ral y procura l' amor de la noya creyentla rica, fins que descubiertas las intencions del futur advocadé, se l' despatxa sense que per aixó la noya accepti l' amor que de nou li promet lo fadri sabater y menys encara quan torna altra volta l' gomós, creyent haber tret la grossa de Nadal en una apuntació qu' ha trovat entre las cartas retornadas de la noya, apuntació que d' un any atrassat coincideix tenir lo mateix número de la grossa del any corrent, lo que dona motiu á la des·illusión del gomós, de la noya y de son pare y la realisació del ideal del fadri sabater que estimant de veras á la noya, aquesta accepta per fi son amor.

L' obra está bastant ben combinada é intercalada de xistes de bon género, que feu que al final de l' obra fos molt aplaudida siguent son autor cridat á escena resultantne ser l' estudiós jove nostre amich Joan Vives.

L' execució acabada per part de la Srta. Mesures, y Srs. Ribal, Llagostera y Lerin.

Notas d' Art

Lo meu amich l' Albert Bonet, complint la promesa que m' va fer quan no fá gayre estigüé alguns dias á Tarragona, m' ha escrit una carta parlantme de la Exposició organisa en lo local de la Agrupació «Art y Patria». Y en l' esmentada carta hi ha una nota fosa afalagadora pera nosaltres; en Ricart Opisso, un dels joves artistes tarragonins que ab mes fé s' han llensat per las dresseras de l' art, s' hi mostra en aquella exposició ab tota la fosa y condiciones d' un artista de cos enter.

Prou que m' sembla trobarme al istia, però l' fret me torna á la realitat. Que bonica era la nevadeta que caigüé l' mati del divendres! ¡L' última que no durés una mica més fins á cobrirho de blanquíssim mantell! La neu desaparegué tot seguit, deixantnos un fret al que no estem gayre acostumats. Lo termómetro arribá ahir á 5 graus sota zero, y á las onze encara s' glassava l' aygua que s' vessava al carrer. Any de neu any de Déu; tinguem tots bon any que que bé ho necessitem.

Dispensin mos amables llegidors tot aquest farrigo-farrago, que no té més objecte que embrotar unas quantas quartillas, y ocupar encare que indignament un lloch que tan bé aprofitava l' amich Quiquet, á qui desitjo un prompte restabliment, primer per ell y després pera que jo no torni á donar més latas.

FRITZ.

Sants de la setmana

Diumenge Quincuagessima día 17.—Sts. Silvi b. y Aleix de Falconeris cfr.—Dillúms, 18.—Sts. Eladi br., Simeó b. y mr., y la beata cristiana vg.—Dimars, 19.—Sts. Alvar de Cordova y Conrat cfr.—Dimercs de cendra, 20.—Sts. Eleuteri, Lleó, Sadot y Euqueri bs.; Nemesi mr., y Paula vg.—Dijous, 21.—Sts. Maximia y Feliu bs., y Fortunat, Sadurni, y Serral mrs.—Divendres, 22.—La Catedral de sant Pere á Antioquia y Stas. Margarita de Cortona, y Elconor vg.—Dissapte; 23.—Sts. Pere Damiá b. y dr., Milberges vg., y Marta vg. y mr. Quarenta horas continúan á l' Iglesia de Sant Miquel y comensarán dijous á l' Iglesia de Nazaret.

NOVAS

Segueixen embargats los fondos de la Diputació Provincial y sembla que la cosa no porta trassas d' arreglarse.

Si sobre la Diputació provincial no pesessin atencions tan sagradas com es lo sosteniment de las Casas de Beneficencia, gayre bé nos preocuparia molt poch la cosa, puig demostrat queda que politichs ab politichs no s' fan mal, y tota vegada que la política ha portat á la Diputació al estat de postració en que es troba, ja cuidarían los mateixos cacichs d' arreglarho si 'ls hi donava la gana y quan los hi semblés bé.

Mes ara la cosa es molt diferent: la Diputació per deber, per humanitat, per caritat, no pot deixar desatesos als infelissos acullits á las Casas de Beneficencia, que en época tant crudel com la present careixen de roba, de pa, de calsat.... de tot.

L' amor al próxim imposa á tots grans de-

ment ab condicions pera arribar a mestre; que d'entre ls que ja s'hi podrien considerar mestres, ne sobressurt algun, com lo nostre Opisso, ab ayal empena, que fa esperar que de la estropada se'n vagi l'ora cnllá; y que ls que s'presentan fora del camí pera ferse una personalitat dins de l'Art, los imitadors, son los menos, y aquests per sort d'ells y de l'Art de la nostra terra, van ab bonas companyias.

Y aquestas condicions observadas per en Bonet en la Exposició organizada per «Art y Patria», s'observan d'un quant temps ençá gayre bé en totas las exposicions ahont s'hi manifesta la nova brotada dels nostres artistes. Prou hi podèm tindre fe ab aquesta nova brotada, perque ella es un bon senyal d'una hermosa renaixensa.

Lo nostre benivolgut amic y compatriota D. Joseph Artal, qu'ha deixat per una curta temporada la seva residencia de Buenos Aires pera passarla ab sa familia y ls nombrosos amichs ab que compta en aquesta terra, ha reunit pera emportar-se a son retorn a America, un nombre forsa considerable d'obras d'art, molts d'ellas verdaderas joyas y d'un valor escepcional. Las firman Casas, Sorolla, Villegas, Muñoz Degrain, Domingo... y qui sab quants més dels que ja tenen fet un nom.

Però n'hi ha una de firma, Ricart Domingo, jove de quinze anys, fill del conegut pintor en Francesch Domingo, que ab ella sola aniria ben lastrat lo barco qu'ha de portarla a America...

Val la pena de parlarne detingudament de la tasca admirable d'aquest jove net. Deixémho donchs pera l'diumenge vinent.

QUIQUET.

acabava de créuer ni als uns ni als altres, de tots duptava; mes com fossin tots los que diguessin que *no ho portavan los Reys* ho tinguí de créuer ¡Malviatje l'xicot qu'ho va dir això! ¡no sé perqué'm tingué de fer perdre aquell anhel que tots los anys jo sentia! Sempre li he tingut un odi que no crech que l'abandoni més. No l'conech, ni se si es mort ó viu; mes si ara 'l veigés, y hi pogués parlarli, li diria que 'l mal que'm feu allavors, no li perdonaré may de la vida, per més rahons que'm dongués, per més prechs que sortissin de sa boca.

D'aquella memorable diada ensá que no he tingut més somnis de Reys y que no he pensat en escriurels; sols recorde 'l desengany crudel que vaig sufrir quant los esperava ab aquella fe cega, ab aquella candides de l'ignorant.

Encare conservo algún retall dels juguets que'm compraren los pares l'últim any, no 'ls Reys, puig allavors ja sabia que no ho eran aquests últims. M'ho havian dit a estudi.

Quan de tant en tant se'm presentan a mos ulls aquells juguets, los miro trist, melancòlich y penso: ¡Si fos cert que 'ls Reys portan tot lo que se 'ls demana, quantas cosas los demanaria jo avuy que tantas y tantas me'n fan falta!

BERNABÉ MARTÍ Y BOFARULL.

Tarragona Janer de 1901.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 6.—La Epifania del Senyor ó l'Adoració dels Sants Reys Gaspar, Baltasar y Melció y sts. Melani b. y Macra v. g. y mr.—Dilluns, 7.—Sts. Raymond de Peñafort, cf.; Teodor m. y Juliá b. y mr.—Dimars, 8.—Sts. Lluçia y Comps. mrs. y Severi, Apollinari y Maxim b.—Dimecres, 9.—Sts. Marcellí b., Marciana y Basilisa mrs.—Dijous, 10.—Sts. Agatò p., Gonsalo d' Amrant cf., y Nicanor d.—Divendres, 11.—Sts. Higiní p., y Salvi y Alexandr bs.—Dissapte, 12.—Sts. Benito y Alfred abs., y Arcadi, Modest, Cástul, Eutropi y Taciana mrs.

Quaranta horas, continuan a l'Iglesia Catedral y de Nasareth.

NOVAS

3.—«El maestro de obras» — Pasacante.

Lo diumenge prop passat fou un dia de verader plaher pera tots los aficionats que'n nostra ciutat hi ha al sport inglés denominat *Foot-Ball*, ab motiu d'haverse jugat, en l'esplanada próxima a la Rambla de S. Joan, un interessant partit entre l'*Club Espanyol* de Barcelona y l'*Foot Ball Club* de Tarragona.

Lo partit comensá a las tres de la tarde haventhi entre 'ls molts concurrents gran expectació per veure de qui seria la victoria.

Desde'l comensament ja demostraren los barcelonins que dominavan més lo joch y que sabian conservar lo lloch que a cada hu li correspond, cosa que no tés d'extranyar per lo molt qu'han practicat; no obstant aqueixa superioritat, varen tindre gran treball pera guanyar per dos goals, als simpáticos tarragonins, que lluytaren ab coratge y noblesa deixant lo pabelló ben sentat.

Un aplaudiment enviám al distinguit *sportman* senyor Tarin a qui 's deu la introducció de tan higiènic joch a Tarragona y la organissació de la festa de que acabèm de dar compte.

S'han paralisat altre cop, y creyèm qu' es per centèsima vegada, las obras que pera l'rego del arbrat del passeig de S. Antoni, varen comensar temps enrera.

Senyor Batlle: no podria disposar la continuació de dita obra, ja que no sabem per quins motius no's pot ordenar l'arreglo total de tan hermos y concorregut Passeig, que dit entre nosaltres, és intransitable pel péssim estat del paviment?

Nostre estimat amic y company D. Antoni Verdú ha sigut nomenat representant pera la venda del acreditat licor «Els Segadors».

Ha mort en la vehina ciutat de Reus la senyora mare de nostre bon amic D. Joan Torroja Gotzem.

Acompañem a dit amic y familia en lo pesar per tan sensible perdua.

Després de la nevada del divendres, la temperatura quedá tan baixa que ahir a las deu del mati y a la sombra lo termómetro marcava 4 y 5 graus sota zero, temperatura molt extrema per nostre clima.

Aquesta tarde tindrà lloch a l'Ateneu l'gran ball infantil de disfressas que promet ésser una festa lluhidissima.

En los aparadors de la sastreria del senyor Brell, tingerem ahir ocasió d'admirar los premis que s'concediran a las mellors disfres-

bles solzament los dias de festa poguent sortir d'aquí los dissaptes a la nit y tornar los díllums al demati.

Los preus son de Tarragona a Barcelona y de Barcelona a Tarragona indistintament.

Primera... ptas. 15'40 anada y tornada
Segona... » 12'05 »
Tercera... » 7'70 »

Bitllets senzills d'anada ó de tornada

Primera... ptas. 7'80
Segona... » 6'10
Tercera... » 4'00

Aquesta combinació es molt práctica y no duptem que donarà bons resultats al públich y a la companyia. Ademés está feta sense aquell esperit exclusivista d'afavorir a Barcelona que fins ara havia seguit l'esmentada empresa, puig l'actual tarifa especial lo mateix beneficia a Tarragona que a Barcelona.

Avuy de 12 a 13 y mitja, la brillant banda del Regiment d'Almansa executarà en lo Passeig de Santa Clara las següents pessas:

1.ª «La alegría de la huerta», pas doble.
2.ª «Gabriela de Verge», sinfonia.
3.ª «Frés Folie», Walsos.
4.ª «Elisa», Polka.

Han sollicitat oficialment sa inclusió entre las entitats adheridas a la «Unió Catalanista» ls periòdichs *Sanch Nova* d'Olot y la *Universitat Catalana*, portavèu aquest últim dels escolars de la Universitat de Barcelona.

Pròximament, segons llegim en un confrare, se publicarà a Barcelona un Butlletí bibliogràfic català en lo que s' donarà compte de tot lo referent al llibre, al gravat y a la estampa que vegi ó hagi vist la llum a Catalunya.

En la Junta General celebrada ahir a la nit en lo «Centre Català», quedá constituïda la Directiva en la forma següent:

President: Ferrán Asamà.—Vis-President: Bernabé Martí.—Secretari: Manel Roig.—Vis-Secretari: Joan Andreu.—Tresorer: Joseph Tuset Magarolas.—Comptador: Ricart Gelabert.—Bibliotecari: Enrich Cardona.—Vocals: Artur Lerma.—Anastasi Aguiló.—Antón Budesca.—Joan Domenech.

En lo gran «Café de las Set Portas» continuaran avuy, tarde y nit, las divertidas funcions de putxinel·lis que tant exit venen obtenint desde'l primer dia.

Que farà a la setmana dels barbuts! Lo fret apreta de valent; ahir a la matinada aparegueren glassadas las escasas ayguas del Francolí.

Llibres rebuts

La Virgen de la Candela, per D. Emili Pedrero.—En aquesta obreta recull l'autor, las principals notas historicas de la Patrona de Valls y ressenya todas las festas que s'han celebrat en honor de la Verge. De venda en todas las librerias al módich preu de 30 cènts.

Guia de Valls y su partido, per D. Emili Pedrero.—Un tomo de 244 planas ab gran nombre de datos y direccions de fabricants, comerciantes, propietaris y tot quant interessa en aquesta mena de treballs. Lo del Sr. Pedrero está fet ab molt cuidat. Preu 1'50 pesetas.

Cansons populars catalanas, per D. Narcisa Freixas.—Havém rebut lo primer quadern, que conté la cançó «La Falsa nineta», ab lletra d'en Arthur Masrera, molt ben armonizada y que's recomana per la seva factura verament popular.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

VENDA EN PUBLICH ENCANT

Tindrà lloch lo dia 15 de Mars vinent, desde las quatre a las set de la tarde al despatx del Notari d'aquesta ciutat D. Simó Gramunt, de las fincas següents:

- 1.ª Una casa del poble de Vilallonga del Camp, carrer de la Selva, núm. 1; consta de planta baixa ab cellers, cups, dos pisos y golfá, tot en perfet estat de conservació.
 - 2.ª Un solar pera edificar situat a Vilallonga carrer Nou.
 - 3.ª Una heretat coneguda per «Mas de Llorigó», situada al terme de Vilallonga, partida «Terme de la Font», part vinya y part fruyters, avellana y herba, ab 92 horas d'aygua setmanals de la mina nomenada «Llorigó»; té una extensió de 30 jornals 40 cèntims estadísticos; conté una magnífica casa de camp de recenta construcció y altres dependencias agricolas.
 - 4.ª Una pessa de terra al mateix terme, partida «Riera» coneguda per «Vinya de Bosch» de cabuda 3 jornals 65 cèntims estadísticos.
 - 5.ª Un altre coneguda per «Vinya de la Torre» al propi terme, partida «Terme de la Font» de cabuda 2 jornals estadísticos.
 - 6.ª Altra nomenada «Vinya sota'l cantó» al mateix terme, de cabuda 2 jornals 85 cèntims estadísticos.
 - 7.ª Altra al propi terme, partida «Camí de la Selva», dita «Vinya dels mandóns», de cabuda 1 jornal 25 cèntims estadísticos, y
 - 8.ª Un'altra del terme d'Alcover, partida «Cogoll» nomenada «Mallola més amunt» vinya y oliveres, de cabuda 3 jornals 20 cèntims estadísticos.
- Lo plech de condicions y ls titols de propietat se troban de manifest al despatx de l'esmentat Notari, Sant Agustí, 19, principal, tots los dias de feyna de 8 a 1 y de 4 a 7 de la tarde.

històric, per Anton Masiá.—Epoca nova, per Rafel Noguera y Oller.—Avis.—Sport, per J. Elias Juncosa.—Lo Nadal del inglés (qüento ilustrat).—Qüentos de per tot arréu, per R. M.—Bibliografia.—Curiositats y passatemp.

«Quí es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS posehix un procediment indi, purament vegetal, que no toca en lo més minim lo cutis, reproduceix lo cabell y priva sa caygada.»

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 10, 1.ª 2.ª

Tarragona, trimestre... 1 pesseta
Fora... » 1 »
Extranger... » 2 »
Número d' avuy... 10 cènts.
Anuncis y comunicats a preus convencionals.

Anís Sant Geroni

(MONTSERRAT)

L'Academia metje-homeopática de Barcelona y lo laboratori municipal de Madrid, despés d'haver analisat aquell preciós ANÍS, recomanan son us per reunir a son exquisit paladar la condició de ésser el mes *tònic y digestiu* de tots los de sa classe.

Representant a Tarragona y sa comarca **Baldomero Puiggrós**

NOTA.—La casa que fabrica l'anís Sant Geroni, per mediació de son indicat representant pot servir diverses classes d'anissats, aguardents escarxats, licors superfins y fins, aperitius, vins nacionals y champanys del pays y extrangers.

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Malaga, Cadiz Vigo, Carril, Villagarcia, Corunya, Marín, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander y Bilbao, sortirà lo dia 7 de Janer lo vapor

CARMEN
capitá Eloy Manso, admetent càrrega y passatgers. Lo despatxan sos agents Srs. Fills de Benigno Lopez.

Thomn n Pa do Odeñeu
ra la educació que donan als seus nús. etz
20 de Febrer lo vapor

FLORENCIO RODRIGUEZ
capitá Pablo Garcia, admetent càrrega y passatgers. Lo despatxan sos agents Srs. Fills de Benigno Lopez.

Ibarra y Cia de Sevilla

Linia regular de grans vapors
Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya; Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao. Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Du n-Kerque, Havre y Paris. Sortirà d'aquest port lo dijous dia 21 del corrent lo vapor

CABO TORTOSA
son capitá D. Miquel Yelechea admetent càrrega y passatgers pera ls citats ports. Lo despatxa son consignatari D. Marian Peres.

Companyia Valenciana de Navegació

Linia regular de grans vapors
ENTRE

Espanya y las costas de Franca e Italia

Vapors de la Companyia
Sagunto, Jativa, Alcira, Grao, Martos y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona directament pera

Marsella y Génova
los dimars de cada setmana.
Pera
Niza, Porto Marizlo, Oneglia y Liorna
los dimars de cada quinzena.
Pera
Valencia, Alacant, Almeria y Malaga
los dijous de cada setmana.
Directament pera

CETTE
sortidas setmanals tota época del any.
S'admet passatges y càrrega a nolis reduïts.
S'admet càrrega ab nolis seguit y coneixemen, directe pera New-York, Nàpols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Saïd, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: D. Antoni Mas y March
Plassa d'Oleaga, 1, Tarragona, Telefono num. 34

MEDICAMENTS GRANULATS

PREPARATS PER ANTONI SERRA

CARBÓ NAFTOLAT Medicament per a prevenir i curar totes les afeccions gastro-intestinals originades per les fermentacions i gasos putrífics que's desenrotllen dintre del aparell digestiu. És lo millor absorbent y superior antisèptic intestinal.

CONDURANGO Medicament iònic, digestiu, anti-sèptic y hemostàtic de las llagas del ventre, fa desaparèixer lo dolor produhit per las gastralgias y estimula l'apetit y la digestió.

FLOR DE TILA Ab dit producte s'obté barreiant una cullerada en una tassa d'aigua calenta, una infusió de tila. No necessita sucre.

GLICERO FOSFAT DE CALS És lo reconstituent per excelència y de maravellosos resultats en totes las malalties que tenen per causa una perdua general de forsas.

GLICEROS FOSFATS (CALS, SOSA Y FERRO) Fosfaturs, anèmia, clorosis, reconstitu-ent general del sistema nerviós, neurastenia, neuralgia, raquitisme y tumors frets.

CAMAMILLA Ab dit producte s'obté instantàniament, barreiant una cullerada en una tassa d'aigua calenta una infusió d'aromàtica camamilla. No necessita sucre.

NOU DE KOLA Maravellos remey regulador del cor. Estimulant del sistema nerviós. Extracte complet continent tots los principis actius de la Nou de Kola. Cada cullerada de las de pendrer café conté 0.10 grams de citrat de cafeïna.

NOU DE KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema muscular. Recon tinent del sistema osós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

QUINA Y KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema muscular. Reconstituent del sistema osós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

DE VENDA: FARMACIA DEL CENTRO, RAMBLA DE SANT JOAN, NÚM. 57 y en totes las principals farmacias

Al engrós, ANTONI SERRA, REUS

XAROP DE GLICEROFOSFATS TRAYNER

CALCI, SODI, FERRO Y MANGANÉS

Y XAROP DE GLICEROFOSFATS COMPOSTOS TRAYNER
CALCI, SODI, FERRO, MANGANÉS, QUINA Y KOLA.—LOS PRINCIPALS PREPARATS D' AQUESTA CLASSE A ESPANYA

AUMENT DE FORSA VITAL Y REFORS DEL CAP

Se remetrá a qui ho demani l'estudi químic-terapèutic dels mateixos, dirigint-se a Trayner químic-farmacèutic Vendrell.

Reaniman la nodrició nerviosa decayuda y estimulan sa activitat. Medicament per la Neurastenia, Mal de cap, Raquitisme, depressió mental, disminució de la forsa muscular, dificultats gástricas en particular la dispepsia fàtosa. Efecte després de menjar, la somnolencia y l'estrenyiment de ventre. En tots los casos exagerats de fósforo, fosfaturia, diabetes fosfórica, albuminuria fosfórica. Convalescències de malalties graves, debilitat infantil, atrepsia, raquitisme, nervorisme exagerat. Medicament d'estalvi en tots los casos de debilitat ja siga efecte de malalties. Afeccions del cor, etc.

Dipòsits: Madrid, M. García.—Barcelona, Societat Farmacèutica, J. Uriach y C.—Dr. Andreu.—Sucesor de B. Buñil.—Vilanova y Geltrú, Farmacia de Galcerán.—Tarragona, Farmacia Cuchi y Mirambell.

Gabinet Oftalmològic

DEL METJE OCULISTA
D. J. MIRO
Oculista del Hospital de Sant Pau y Santa Tecla
Unió, 7, primer, Tarragona.

Consultas de 9 a 11 y de 3 a 5.—Gratis per als pobres de 12 a 1.

Tractament especial para la curació de las granulacions.

A Reus: dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde, de mitjans de Santa Ana, primer cantonada al carrer de Santa Ana, 1, primer cantonada al carrer de Monterols.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIÀ DENTISTA
Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa a sos nombrosos clients y al públich en general, que relacionat ab las millors cases estrangeras, pot oferir dents artificials a preus molt ventajosos.

Para las operaciones odontológicas que dit senyor practica, compta ab tots los anestèsics fins al dia poneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS
Opera a Tarragona los dimars de las 9 del matí a las 5 de la tarde y los divendres de 3 a 5 de la tarde
RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOL

Roba blanca, camiseria y géneros de punt QUINTANA Y BUSQUETS

alzada de la Presó 7, y Plassa del Rey 2, Barcelona.

Gran assortit en madapolans, telas y holandás de totas ampladas, mucadors en blanch y color, alta fantasia, articles alta novetat per a camiseria; géneros de punt per a senyora y senyor, inmens assortit en brodat.

ESPECIALITAT EN CAMISAS PERA FRACH Y VIATGE

TOTHOM FOTÓGRAF

A LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS

DE SEBASTIÀ CARDONA

Trobaran los aficionats a la fotografía un assortit complet de cambres, trespeus, cubetas, premsas, escorredoras, dipòsits d'aigua, estufadors, calibres, fanals de varias formas, cartolinas, paper citrat Lumiere, paper bromurat llor, placas porcelánicas, targetas postals sensibles, estereoscops y vistas estereoscópicas y bany viratge combinat.

Dipòsits del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Cambra instantánea. Llamp exprés	9 per 12 ab 12 chasis	70 pesetas.
" " " " " "	9 per 12 ab 6 " " " "	45 " "
" " " " " "	9 per 12 ab 12 " " " "	100 " "
" " " " " "	Exprés minimum 6 1/2 per 9 ab 6 " " " "	40 " "
" " " " " "	6 1/2 per 9 ab 6 extra	43 " "
" " " " " "	9 per 12 " " " "	70 " "
" " " " " "	9 per 12 " " " "	110 " "

Tinck lo gust de participar a ma nombrosa clientela, que he rebut las cambres Stereoscópicas (Della-cartouche) ab propietat de pòguer aplicar placas y pel·luculas, Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troban en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca
PREUS SENS COMPETENCIA
SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI A DISPOSICIÓN DELS CLIENTS
APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 8, TARRAGONA

Centre vitícola Vendrellense

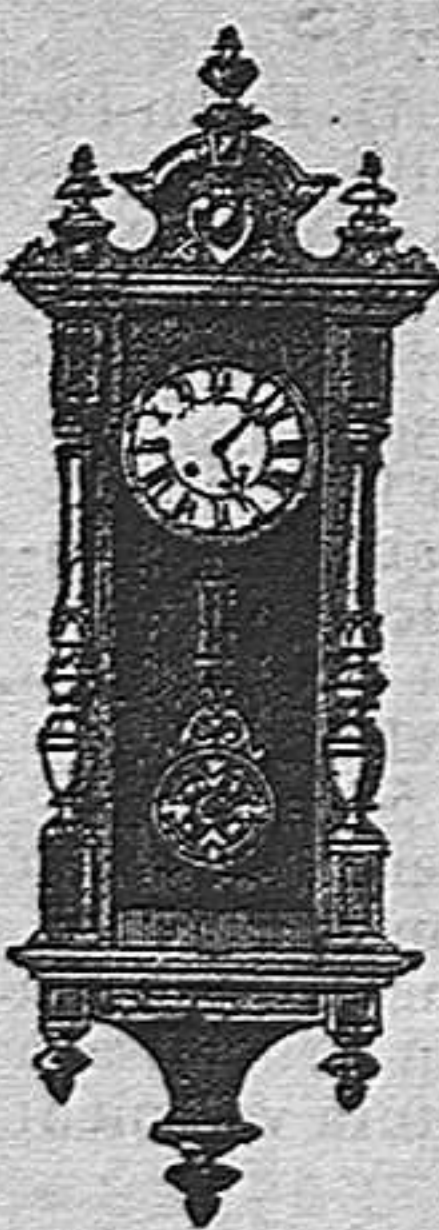
SOLE GERMANS
litat en los 3.309, 3.306, 10114, 5545, 10711, 11 F, 11 A, per tota classe de terras.
41 B, 157 11, 1.202, 13, 205601, etz., etz., indemnes a la clorosis.

L'extraordinari 812 y totes las demás classes d'híbrids de Americans y Franc-Americans de Coderc, Millardet, etz., etz., així com rasses puras de tota classe de Rupestris, Riparias, Berlandieris, etz., etz.

Selecció esmeradíssima, preus per correspondència poguentse demanar detalls y catàlechs a D. LEAR

NOTA.—Es de gran utilitat com a planta directa per son fruit y molt resistent a la clorosis lo «Rupestris Lacoste», del que'n tinck peus de tres anys.

ALTRA.—S'ensenyará a posar empelts de los sistemas de quatre classes: a ullat, catalana, Cadillac e inglés.

RELOTGERIA

DE F. RIGAU
14, Baixada de Misericordia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totes classes y preus. Taller de composturas.

Fayans Catalá

Gran Via, 250, Barcelona

Objectes de cerámica
Testos, pilans, gerros, etz. etz.
Objectes propis per a regalos
Plats, copas, gots, porrons ab el lema VISCA CATALUNYA
Vanos catalanistas a 10 céntims

Gran Saló de Perruqueria SABATER GERMANS

52, RAMBLA DE SANT JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establiment tenen lo gust de oferir al públich lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístichs que sigan. Complet assortit de perucas y demás postissos per a teatre que's llogan a preus arreglats.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE A. PONS ICART
SAN AGUST. NUM. 21. PS SECON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.
Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor
Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.
Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cuió, de color inalterable y teixit antíssim bó, que resisteix tota proba al devall d'un canaló.

Además, també té uns vanos ab uns pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrian fer milló, apropiat per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totes menas que son mol, barato y bons.

Millor dit: no va cap casa en tan bonas condicions.

26, Compte de Rius, 26

Perruqueria del Centro

DE JOSEPH PERPIÑÁ
58, Rambla de Sant Joan, 58

L'amo d'aquest establiment ofereix a sa nombrosa clientela y al públich en general un servey esmerat y dels millors com en los grans centres de població.

La Gloria

Fàbrica de Galetas y Biscuits de Llux

ECONOMIA y COMODIDAD

BUEN CALOR SIN OLOR ni PELIGRO

Calorífero "DITMAR"

PRECIO 15 PESETAS EN TODA ESPAÑA.

TARRAGONA

PER LA VENDA DIRIGIRSE A PER DE LA UNIO, NUM. 14

FERRO, MANGANES, FOSFAT DE CALS

Joves a l'edat critica ab sang pobre, organisme desmillorat, grogó, cansament, irregularitat en sas funcions. Mes de 200 metjes han certificat sos resultats. Molt convenient a las senyoras casadas sens fills per anormalitat en sas funcions.

PÍNDOLAS DE SALUT TRAYNER (LA ROBUSTÉS DEL SEXE BELL)

Avivan l'apetit, modifiquen los temperaments raquitichs, desenrotllen forma y carns. Demaninse folletos ab instruccions al Vendrell, TRAYNER, farmacèutic.—Dipòsits: Madrid, M. García.—Barcelona, Societat Farmacèutica, J. Uriach y C.—Dr. Andreu.—Sucesor de B. Buñil.—Saragossa, Vda. de Ramón Jordán.—Tarragona, Dr. Cuchi.—Reus, Sr. Carpa.—Valls, Sr. Tutusaus.—Vilanova y Geltrú, Demetri Galcerán.—Tortosa, Farmacias.—Falset, Sr. Magriñá.—Montblanch, Srs. Casanovas y Sabaté.

DEU ANYS D'EXIT CONSECUTIU

CENTRE VITÍCOLA AMPURDANÉS

Vivers y plantacions de ceps americans
LOS MÉS IMPORTANTS D'ESPANYA

Empelts, arrelats, estacas, planters per a terras calissas.

ESPECIALITAT EN EMPELTS DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ

BARNEDA Y LLONCH

PROPIETARIS VITICULTORS FIGUERAS (Girona)
DEMANIS LO CATÁLECH DE 1900-901 Y FOLLETO DESCRIPTIU

CONFITERIA

DE JOAN SERRA
23, COMTE DE RIUS, 23

Gran assortit de dolços, panallets de totes classes, bombons y demás. Vins de Champagne, Jerez, Rioja y Moscatells de las primeras marcas.

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola

Compleert assortit en ferreteria

Marcel·l Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich repre tant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C., constructors d'aradas y bóiguts per a fondas llauradas y demás máquines agrícolas.

LA JOYA DEL CENTRE

ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxan tota classe de vins y licors de las més acreditadas marcas a preus molt econòmichs.
Se serveix a domicili.

CONFITERIA

DE FRANCESH PUNSODA
Rambla de Sant Joan, 58 (Teléfono núm. 89)
TARRAGONA

Gran assortit de dolços, bombons, vins de Jerez, Rioja, Champans, Cidra-Champany, galetas, etz.

FABRICA DE GEL

Emili Turró

SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA

Se recomana per la baratura dels preus y la promptitut del servey a domicili.

Emulsió Nadal

ab un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá y glicerofosfats y hipofosfats de cals y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analiat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia a l'Universitat de Madrid. Es aliment, llemínadura y medicament tónico y estimulante del desenrotlló físic; aumenta la secreció de la llei; ajuda la creixensa del ossos y'l tren-car las dents; d'efectes positius en las embracadas y en l'infancia. Es crema clara, blanquíssima y la mes agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrofulas, hinfatisme, raquitisme, debilitat, poagre, reumatisme, diabetes, etc.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no representan en presencias dels bons Espanyols.

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34
Herniados (TRENCASTS)

Aquest establiment compta ab los avenços mes moderns y práctichs que la ciencia requereix per a la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las tren-caduras.

Grans existencias en braguers de goma per a la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirujia y a Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que dan tingut ocasió de conèixela, tant per los géneros de son catàlech com per los preus reduhits.

Pere Montserrat, Unió, 34-Tarragona

FERRO, MANGANES, FOSFAT DE CALS

PÍNDOLAS DE SALUT TRAYNER
(LA ROBUSTÉS DEL SEXE BELL)

Vegetals Tónicos Estomàtics

Pepsina Pancreatina

DEU ANYS D'EXIT CONSECUTIU

SABATERIA

DE TERESA SALAS
MAJOR, 8 (Cantonada al carrer de Caballers)

Gran assortit de calsat negre y de color. Preus baratíssims.
Especialitat en los calsat a mida.

À CA 'L BOYRA

DIPOSIT DE GEL

Vins de totes classes. Refrescos y licors. Servey a domicili. Ressonons tots los dias a preus molt aconmode.

Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.